

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och
domstolsfrågor
103 33 Stockholm

Yttrande över Domarrekruteringsutredningens betänkande – Rekrytering av framtidens domare (SOU 2017:85)

Skånska hovrättens yngreförening (Yngreföreningen) består av samtliga hovrätts- och tingsfiskaler, tf. assessorer och assessorer som tillhör Hovrätten över Skåne och Blekinge. Yngreföreningen har inte anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande men berörs i högsta grad av dess innehåll och vill därför lämna följande yttrande.

Inledning

Yngreföreningen är ense med utredningen om att det finns problem vad gäller rekryteringen av ordinarie domare samt att det krävs åtgärder för att få fler sökande till dessa tjänster. Yngreföreningen ställer sig dock frågande till om de åtgärder utredningen föreslår kommer leda till att de mest kvalificerade juristerna söker tjänst som ordinarie domare.

Den särskilda domarutbildningen

Av betänkandet framgår att de flesta som utnämns till ordinarie domare har genomgått den särskilda domarutbildningen. Mot bakgrund av att så är fallet anser utredaren att det låga antalet sökande till ordinarie domartjänster tyder på att fler behöver antas och utbildas inom ramen för domarutbildningen.

I utredningen konstateras emellertid också att en stor del av de som förordnats till assessorer väljer att inte återvända till domstol och söka en ordinarie tjänst sedan de meriterat sig efter domarutbildningen. Att de som genomgått fyra års utbildningstjänst särskilt inriktad mot framtida ordinarie domaranställning sedermera väljer att inte söka sådan anställning måste i sig anses utgöra ett problem värt att utreda närmare.

Ett lämpligt sätt att säkra, eller i vart fall öka, tillgången till kvalificerade sökande är att verka för att en större andel av de som genomgått den särskilda

domarutbildningen väljer att återvända till domstolsvärlden och söka ordinarie domartjänster. Viktiga faktorer i sammanhanget är naturligtvis att löner och arbetsvillkor är konkurrenskraftiga. Enligt vår mening är det också angeläget att göra tjänsterna mer flexibla, t.ex. genom utvidgade möjligheter till fjärråtkomst till målhanteringsprogrammet och möjlighet att arbeta på distans eller hemifrån någon dag per vecka. En sådan flexibilitet skulle sannolikt öka antalet sökande, inte minst på orter utanför storstadsområdena. Detta eftersom toleransen för en lång pendlingstid rimligen är högre hos den som inte behöver pendla varje dag.

Fler möjligheter för assessorer att arbeta i underrätt

Att det införs ytterligare möjligheter till meritering för assessorer är ett välkommet förslag. Det är dock av vikt att de två ytterligare underrättsåren inte i praktiken blir en förlängning av den särskilda domarutbildningen. De två åren ska enligt vår mening vara ett sätt för assessorer att meritera sig genom självständigt arbete som domare och bör därmed inte utformas som utbildningstjänster.

I likhet med utredningen anser vi att möjligheten till underrättstjänstgöring bör kunna underlätta för de som bor eller vill bosätta sig utanför storstadsregionerna. Den assessor som efter avslutad domarutbildning tjänstgjort två år i underrätt torde emellertid inte därigenom ha meriterat sig i tillräcklig utsträckning för att söka en ordinarie domartjänst. För att en sådan assessor ska kunna stanna kvar på den ort han eller hon etablerat sig på, och så småningom söka en ordinarie domartjänst där, krävs därmed också bättre nationell spridning på, samt utökade möjligheter att arbeta på distans inom, övriga tjänster som anses meriterande för den som vill bli domare.

Avslutande synpunkter

För att domarutbildningen ska förbli ett attraktivt alternativ för unga jurister krävs det att den även fortsättningsvis håller en hög kvalitet. En ökning av antalet jurister som antas till domarutbildningen får inte medföra att utbildningen urvattnas och beslut härom bör inte fattas innan det säkerställts att det även efter en sådan utökning kommer att finnas tillräckligt kvalificerade och varierande arbetsuppgifter för de fiskaler och tf. assessorer som är under utbildning i hovrätt respektive tingsrätt.

Även om det är angeläget att locka sökande med olika bakgrund och erfarenheter till domstolarna är det naturligt att den stora rekryteringsbasen vid tillsättning av ordinarie domartjänster även fortsättningsvis kommer att bestå av jurister som genomgått den särskilda domarutbildningen. Enligt vår mening kan problemet med ett lågt antal sökande av ordinarie domartjänster inte lösas enbart genom åtgärder som gör att fler personer blir formellt behöriga att söka sådana anställningar. Det krävs även att de som redan är behöriga faktiskt också väljer att söka sådana tjänster. Eftersom domstolarna endast är en av

flera möjliga arbetsgivare för jurister som genomgått den särskilda domarutbildningen krävs det att domaryrket framstår som ett attraktivt alternativ på arbetsmarknaden.

Det framgår inte av betänkandet hur utredningen kommit fram till att det behövs just 50 nya assessorer varje år. Utan kunskap om hur stor andel av assessorerna som i dagsläget faller bort på vägen till en ordinarie tjänst går det rimligen inte att bedöma hur många nya assessorer som måste utbildas varje år för att tillgodose det framtida behovet av domare.

Utän att ha utrett eller belyst orsakerna till varför de jurister som genomgått den särskilda domarutbildningen inte i större utsträckning söker ordinarie domartjänster går det inte att bedöma om de av utredningen föreslagna åtgärderna kommer att få önskat resultat.

För Yngreföreningen

Hampus Ekelund

Ordförande

Linnea Hofgård

Styrelsesuppleant

Vid utformandet av detta yttrande har deltagit hovrättsfiskaler och tf. assessorer vid Hovrätten över Skåne och Blekinge samt tingsfiskaler vid tingsrätterna i Malmö, Lund och Helsingborg.